

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Cdo/193/2019
Identifikačné číslo spisu:	1110224502
Dátum vydania rozhodnutia:	25.09.2019
Meno a priezvisko:	JUDr. Alena Svetlovská
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2019:1110224502.3

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu X. X., bývajúceho v P. W., Z. XX/XX, proti žalovaným 1/ Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Štúrova 2, 2/ Krajskej prokuratúre v Banskej Bystrici, so sídlom v Banskej Bystrici, Partizánska cesta 1 a 3/ Okresnej prokuratúre Veľký Krtíš, so sídlom vo Veľkom Krtíši, Banická 2, o náhradu škody spôsobenú nesprávnym úradným postupom, vedenom na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 21 C 96/2010, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 29. apríla 2016 sp. zn. 14 Co 61/2016, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalovaným nárok na náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava I (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) uznesením zo 14. decembra 2015 č. k. 21 C 96/2010-158 vyzval žalobcu, aby v stanovenej lehote odstránil v zmysle § 241 ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len „O.s.p.“) vady dovolania, ktoré podal vo veci 1. decembra 2015, tak, že predloží súdu plnomocenstvo, ktoré udelil advokátovi na zastupovanie v dovolacom konaní, pretože podľa v zmysle § 241 ods. 1 O.s.p. dovolateľ musí byť zastúpený advokátom, pokiaľ nemá právnické vzdelanie buď sám, alebo jeho zamestnanec (člen), ktorý za neho koná. Súd prvej inštancie súčasne poučil žalobcu, že proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné podľa § 202 ods. 3 písm. 1/ O.s.p.

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“) uznesením z 29. apríla 2016 sp. zn. 14 Co 61/2016 odvolanie žalobcu podľa § 218 ods. 1 písm. c/ v spojení s 202 ods. 3 písm. a/ O.s.p. ako neprípustné odmietol.

3. Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podal žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací [§

35 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „C.s.p.“) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 C.s.p.) strana sporu, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.), bez nariadenia pojednávania (§ 443 C.s.p.) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

5. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá C.s.p.) dovolací súd uvádza, že dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom (viď § 429 ods. 1 veta prvá C.s.p.). Podľa § 429 ods. 2 C.s.p. povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b/ dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

6. Podľa § 436 ods. 1 C.s.p. ak má dovolanie vady podľa § 429 a dovolateľ nebol riadne o povinnosti podľa § 429 poučený v odvolacom konaní, súd prvej inštancie vyzve dovolateľa na odstránenie vád a poučí ho o následkoch neodstránenia vád dovolania.

7. Ustanovenie § 429 C.s.p. zakotvuje osobitnú podmienku dovolacieho konania, ktorej nedostatok je odstrániteľný, avšak len za súčinnosti dovolateľa; dovolací súd je pritom povinný skúmať (preverovať), či táto podmienka je splnená. Vzhľadom k tomu, že v danej veci dovolateľ nepreukázal požadované právnické vzdelanie a k podanému dovolaniu nepriložil ani plnomocenstvo udelené advokátovi na zastupovanie v dovolacom konaní, súd prvej inštancie vyzval dovolateľa uznesením z 13. júna 2019 č. k. 21 C 96/2010-236 (doručeným mu do vlastných rúk 17. júla 2019), aby odstránil nedostatok povinného zastúpenia predložením dokladu preukazujúceho, že má zodpovedajúce právnické vzdelanie (fotokópiu diplomu) alebo plnomocenstva udeleného advokátovi a poučil ho o následku neodstránenia nedostatku povinného právneho zastúpenia. Žalobca bol nečinný a v lehote určenej súdom vady dovolania, na odstránenie ktorých bol vyzvaný súdom prvej inštancie, neodstránil.

8. So zreteľom na to, že v posudzovanej veci nie je splnená osobitná podmienka dovolacieho konania vyplývajúca z § 429 ods. 1 C.s.p., pričom nejde o žiaden z prípadov uvedených v § 429 ods. 2 C.s.p., najvyšší súd odmietol dovolanie žalobcu podľa § 447 písm. e/ C.s.p. pre nesplnenie podmienok dovolacieho konania, bez toho, aby sa zaoberal vecnou správnosťou napadnutého rozhodnutia.

9. Výrok o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá C.s.p.), avšak v danej veci dodáva, že v dovolacom konaní žalovaným vznikol zásadne nárok na náhradu trov dovolacieho konania v zmysle § 255 ods. 1 C.s.p. s tým, že o výške náhrady trov konania v zmysle § 262 ods. 2 C.s.p. by mal rozhodnúť súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením.

10. Z obsahu spisu vyplýva, že v danom prípade boli žalovaní v dovolacom konaní pasívni, nevykonali žiaden procesný úkon, náhradu trov konania si neuplatnili a podľa obsahu spisu im ani žiadne trovy v dovolacom konaní nevznikli.

11. Civilný sporový poriadok výslovne nerieši situáciu ak strana, ktorá na základe procesných ustanovení má nárok na náhradu trov konania, o náhradu trov zjavne neprejavila záujem, bola v konaní pasívna a podľa obsahu spisu jej v dovolacom konaní ani žiadne trovy nevznikli. Na daný prípad nie sú k dispozícii ani analogicky použiteľné ustanovenia Civilného sporového poriadku alebo iného zákona (analogia legis alebo iuris).

12. Dovolací súd preto s použitím Základných princípov čl. 4 ods. 2 C.s.p. aplikoval na rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania princíp racionálneho zákonodarcu a o náhrade trov konania žalovaných rozhodol podľa fiktívnej normy, ktorú by zvolil, ak by bol sám zákonodarcom. Vychádzal pritom z

pomyselnej normy, že ak si strana náhradu trov konania neuplatní, ani jej podľa obsahu spisu v konaní žiadne nevznikli, je v súlade s čl. 17 základných princípov C.s.p., zakotvujúcim procesnú ekonómiu, rozhodnúť priamo tak, že sa jej nárok na náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva. Rozhodovanie postupom najskôr podľa § 262 C.s.p. v spojení s § 453 ods. 1 C.s.p. o priznaní nároku strane na náhradu trov konania a následne súdom prvej inštancie o výške náhrady trov konania, za situácie, keď oprávnenej strane žiadne trovy v konaní nevznikli, by bolo zjavne nielen nerozumné, ale i v rozpore so zásadou hospodárnosti civilného súdneho sporu (viď uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. februára 2018 sp. zn. 7 Cdo 14/2018, R 72/2018).

13. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.